

РЕШАВАЊЕ ИЗБОРНИХ СПОРОВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Округли сто

Београд, 6. новембар 2013.

САДРЖАЈ

СКРАЋЕНИЦЕ	3
РЕЗИМЕ ИЗВЕШТАЈА	4
КРАТАК ПРЕГЛЕД РАДА НА ОКРУГЛОМ СТОЛУ	7
1. Презентације	8
2. Радне сесије	11
АНЕКСИ	15
Листа учесника	17

СКРАЋЕНИЦЕ

ЕДР	Решавање изборних спорова
ЕМБ	Орган надлежан за спровођење избора
МПГПП	Међународни пакт о грађанским и политичким правима
ИПУ	Интерпарламентарна унија Ограничена мисија
НДИ	Ограничена мисија за посматрање избора Национални демократски институт
ОДИХР	Канцеларија за демократске институције и људска права
ОЕБС	Организација за европску безбедност и сарадњу
ПИК	Покрајинска изборна комисија
РИК	Републичка изборна комисија
ВК	Венецијанска комисија, Европска комисија за демократију путем права, Савет Европе
УДЉП	Универзална декларација о људским правима

РЕЗИМЕ ИЗВЕШТАЈА

Јан Луенебург, шеф Одељења за демократизацију Мисије ОЕБС у Србији, поздравља учеснике округлог стола, а слушају Ева Катинка Шмит, вршилац дужности шефа Јединице за владавину права Одељења за демократизацију ОДИХР-а, Том Кели, директор НДИ, и Алекс Шлик, саветник за изборе у ОДИХР-у (с десна на лево).

Канцеларија за демократске институције и људска права (ОДИХР) ОЕБС-а је водећа институција у Европи у области посматрања избора. На крају сваке мисије за посматрање избора коју успостави ОЕБС/ОДИХР саставља се завршни извештај који садржи главне закључке мисије, заједно са препорукама за јачање изборних процеса и пракси у складу са обавезама које је држава преузела као чланица ОЕБС-а и међународним стандардима.¹ Решавање изборних спорова је суштинска компонента ових извештаја, јер служи за обезбеђивање заштите права бирача и кандидата и делотворних правних лекова у случају кршења прописа којима се регулишу избори.

¹ Сви извештаји Ограничене мисије ОЕБС/ ОДИХР о Републици Србији доступни су на следећој интернет адреси: <http://www.osce.org/odihr/elections/serbia>.

Усвајањем одлуке Министарског савета ОЕБС-а бр. 5/03 која се односи на изборе (Мастрихт, 2003), препозната је „потреба за постојањем поверења бирачког тела током читавог [изборног] процеса ...“, а ОДИХР добија задатак „да размотри начине за побољшање ефикасности помоћи коју пружа државама учесницама у примени препорука које ОДИХР даје у извештајима о посматрању избора“.ii У складу са овим задатком, ОДИХР је организовао округли сто у Београду, Републици Србији, 6. новембра 2013. године са циљем да се размотри примена препорука које су садржане у завршном извештају Ограничене мисије за посматрање избора ОЕБС/ОДИХР-а (Ограничена мисија) која је успостављена за посматрање парламентарних и превремених председничких избора у мају 2012. Циљ округлог стола је био да подржи Републику Србију у напорима које улаже у решавање питања истакнутих у препорукама Ограничене мисије ОЕБС/ОДИХР-а, која се односе на њен систем за решавање изборних спорова, кроз утврђивање метода за побољшање ефикасности и транспарентности начина на који се решавају ови случајеви.

ОЕБС/ОДИХР је организовао округли сто о решавању изборних спорова, у блиској сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији и Националним демократским институтом (НДИ). Округли сто је окупио преко 30 стручњака из свих институција и неколико организација које се баве питањима решавања изборних спорова у земљи, укључујући и представнике Републичке изборне комисије (РИК), Покрајинске изборне комисије Аутономне Покрајине Војводине, Градске изборне комисије града Београда, Уставног суда и Управног суда, чланове Народне скупштине и Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, као и представнике посланичких група у Народној скупштини, цивилног друштва и академске заједнице.

Овај догађај је пружио прилику да се разговара о наученим лекцијама, да се размене искуства и добре праксе међу кључним домаћим актерима, као и међу домаћим и међународним стручњацима, са циљем утврђивања најбољих начина за превазилажење недостатака уочених на последњим изборима. Учесници су поздравили иницијативу ОЕБС/ОДИХР-а за одржавање округлог стола и потврдили значај и правременост таквог догађаја који је омогућио дискусију о изазовима даљег усклађивања система за решавање изборних спорова са обавезама које је држава преузела као чланица ОЕБС-а и међународним стандардима.

Округли сто се састојао од низа презентација међународних стручњака, који су представљали ОЕБС/ОДИХР, НДИ и Мисију ОЕБС у Србији, као и презентација домаћих стручњака који су дали преглед домаће праксе решавања изборних спорова

ii Једанаести састанак Министарског савета одржан 1. и 2. децембра 2003, <http://www.osce.org/mc/40533>.

у току две радне сесије. Једна радна сесија је била посвећена решавању изборних спорова од стране органа за спровођење избора, док се на другој расправљало о решавању изборних спорова од стране судова. Посебна сесија је била посвећена прегледу завршног извјештаја Ограничене мисије ОЕБС/ОДИХР-а за 2012. годину и препорукама садржаним у том извештају. ОЕБС/ОДИХР је такође водио сесију посвећену међународним стандардима и доброј пракси у решавању изборних спорова. Догађај је завршен дискусијом о закључцима и препорукама.

Учесници округлог стола су покренули следећа питања која би могла да буду размотрена у циљу побољшања правног оквира којим се регулише решавање изборних спорова у Србији:

- Требало би да се побољша правни регулаторни оквир за изборе како би се обезбедило да поступци, рокови и терминологија у вези са решавањем изборних спорова буду јаснији. С обзиром да је ово регулисано законом, овај корак захтева измене и допуне постојећег законодавства, евентуално кроз обједињавање свих релевантних закона у један изборни законик.
- Односи између различитих органа надлежних за спровођење избора, Управног суда и других судова требало би да буду боље регулисани законом .
- Ради обезбеђења делотворности правних лекова у изборним споровима и заштите изборних права, рокови за подношење и решавање по правним лековима од стране органа за спровођење избора и судова, треба да су кратки, али истовремено и адекватни.
- Треба обезбедити услове, да се у случајевима када је то могуће, одржи јавна расправа у поступку решавања изборних спорова од стране суда. Закон би требало да омогући РИК-у да поступа по службеној дужности у случајевима очигледног кршења прописа, тако што ће, на пример, поништити изборне резултате на појединим бирачким местима. Требало би да ово овлашћење РИК-а буде регулисано законом, односно, изборни закон би требало да буде измењен у складу са тим.

Наведени предлози су показали да у принципу постоји слагање учесника у томе да су реформе потребне како би се побољшао систем решавања изборних спорова. За већину предложених промена потребне су измене и допуне законодавног оквира који регулише решавање изборних спорова. Такође је наведено да реформу система за решавање изборних спорова не би требало посматрати одвојено од целокупног изборног система.

И на крају, истакнуто је да ревизија законодавства захтева шири процес консултовања јавности у циљу постизања довољно високог степена консензуса међу релевантним домаћим актерима.

КРАТАК ПРЕГЛЕД РАДА НА ОКРУГЛОМ СТОЛУ

Соња Подунавац, чланица Републичке изборне комисије, слуша презентацију о међународним стандардима о праву на делотворан правни лек у изборним споровима.

Округли сто је био једнодневни догађај подељен у три сесије. На првој сесији су представљени међународни стандарди и добре праксе у решавању изборних спорова, као и преглед закључака и препорука о решавању изборних спорова у Србији из извештаја Мисије за посматрање избора. Након тога су одржане две радне сесије на којима су уводничари и модератори били реномирани домаћи стручњаци, који су водили дискусију о темама које се односе на праксу решавања изборних спорова у Србији. Током ове две радне сесије, учесници су имали прилику да разговарају о решавању изборних спорова од стране органа за спровођење избора односно о решавању изборних спорова од стране судова, са нагласком на питањима транспарентности, права странака у поступку, као и одговарајућих рокова и благовремености.

1. Презентације

Округли сто је отворила Ева Катинка Шмит (Eva Katinka Schmidt), вршилац дужности шефа Јединице за владавину права Одељења за демократизацију ОДИХР-а. Гђа Шмит је истакла улогу ОЕБС/ОДИХР-а као водеће организације у Европи у области посматрања избора. Такође је навела да кроз разне програме ОЕБС/ОДИХР настоји да развије демократске институције и унапреди поштовање владавине права, између осталог и у областима од значаја за демократске изборе, као што су системи за решавање изборних спорова.

Гђа Шмит је нагласила да је главни циљ догађаја да омогући свеобухватну дискусију у којој ће учествовати сви релевантни актери, тј. представници органа за спровођење избора, правосуђа, академске заједнице, политичких партија и цивилног друштва. Такав разговор би представљало основу за напредак у примени законодавног оквира Републике Србије у области решавања изборних спорова, на начин који је у складу са релевантним обавезама које је држава преузела као чланица ОЕБС-а, а које се односе на хуману димензију, те међународним стандардима и добрим праксама.

У поздравном говору, Јан Луенбург (Jan Lueneburg), шеф Одељења за демократизацију Мисије ОЕБС у Србији, нагласио је значај овог догађаја за континуирани дијалог о питањима која се односе на решавање изборних спорова у Србији, истичући важност настојања Србије да побољша примену постојећег законског оквира са циљем унапређења квалитета изборних процеса у земљи. Такође је нагласио улогу домаћих стручњака у процесу расправљања о питањима која се односе на решавање изборних спорова и истакао велику посвећеност Мисије у пружању подршке том процесу. Похвалио је домаће стручњаке за припрему свеобухватне студије о процени ефикасности система за решавање изборних спорова у Републици Србији, на којој се још увек ради.

Томас Кели (Thomas Kelly), директор НДИ у Србији, истакао је да постоје три елемента демократских изборних процеса која су кључна за развој демократије: тачност бирачког списка, транспарентност решавања изборних спорова и поверење грађана у изборне резултате. Сврха програма које спроводи НДИ је да подстакне интерес јавности за изборни процес и након дана одржавања избора како би се решавали постојећи недостаци у систему. Г. Кели је закључио да овај скуп представља покушај да се систем за решавање изборних спорова више усмери према грађанима и стога да буде више демократски.

Након уводних говора, учесницима се обратио Дени Пети (Denis Petit), независни стручњак за демократске институције и изборне спорове, који је указао на изазове који

се обично јављају у креирању система за решавање изборних спорова и навео обавезе које преузимају државе чланице ОЕБС-а, међународне стандарде и добре праксе у овој области. Стручњак је напоменуо да су изборни спорови саставни део изборних процеса у свакој држави. Оспоравање избора, њиховог спровођења или резултата не треба схватити као одраз слабости система, већ као доказ снаге, виталности и, у крајњој линији, легитимности процеса. Затим је г. Пети навео да сва права у вези са изборима мало вреде без заштите коју пружа законодавни и институционални оквир. Г. Пети је такође истакао да у основи система за решавање изборних спорова стоје гаранције уграђене у ове системе како би се обезбедила заштита права на „делотворан правни лек“ или другим речима, у контексту избора, заштита права на изборна права. Степен остваривања тог права је мерило на основу којег може да се оцени ефикасност система за решавање изборних спорова.

Право на делотворне правне лекове такође се мора схватити у ширем контексту који би се могао назвати „добро функционисање изборног правосуђа“, а за то је потребно остварити низ предуслова: (1) владавина права (укључујући право на ефикасан правни лек, право на правично суђење и принцип независног и непристрасног судства), (2) поверење у политички процес који укључује широк спектар институционалних и политичких актера и (3) стабилност (правни оквир мора да буде успостављен доста времена пре избора).

Иако у међународном праву не постоји посебна законска обавеза која се односи на изборне спорове, г. Пети је навео низ кључних међународних докумената и истакао њихов значај за изборне спорове, јер објашњавају како се право на делотворан правни лек може тумачити и применити у контексту система за решавање изборних спорова. Та документа су следећа: Комитет Уједињених нација за људска права, Општи коментар бр. 25 о праву на учешће у јавним пословима и Општи коментар бр. 31 о природи опште законске обавезе наметнуте државама потписницама, Декларација Интерпарламентарне уније (ИПУ) о критеријумима за слободне и правичне изборе, Кодекс добре праксе у изборним питањима Венецијанске комисија (ВК) и Смернице за ревизију законског оквира за изборе ОЕБС/ОДИХР-а.

Међутим, сложеност система за решавање изборних спорова произилази из њихове комбиноване природе која може да подразумева поступке пред кривичним, управним и редовним судовима, у зависности од врсте жалбе која се разматра. У неким земљама су основани посебни судови који се баве изборним споровима. Осим тога, органи надлежни за спровођење избора су често првостепени органи од којих се захтева да решавају изборне спорове, а због недостатка искуства у обављању судских или квазисудских функција, не треба потценити могуће ризике. Говорећи о изазовима

који су својствени системима за решавање изборних спорова, г. Пети је нагласио потребу да се систематски приступи релевантним материјалним питањима и питањима надлежности, те да се призна чињеница да сваки део изборног процеса заслужује посебну пажњу, нарочито када су у питању временска ограничења и рокови. Регулаторни оквир би требало да обезбеди јасноћу у погледу 1) питања надлежности, како да би се избегло „бирање одговарајућег суда“ и 2) прописаних рокова, између осталог и да дефинише од када почиње да тече рок у случајевима када органи надлежни за спровођење избора не поступају по приговорима. Систем решавања изборних спорова такође треба да буде доступан и транспарентан, а по правилу треба да се омогуће јавне расправе. На крају је напоменуо да је правни лек делотворан ако су рокови за разматрање приговора довољно дуги да омогућавају подношење жалбе, добро функционисање институција правосуђа и правичан процес, прикупљање доказа и доношење одлуке која је на одговарајући начин образложена и о којој је достављено благовремено обавештење. У међународној пракси се период од 3-5 дана сматра разумним роком, док је то у Србији рок од 24 сата. Што се тиче јавности расправе и права странака да буду саслушане, г. Пети је напоменуо да би странкама требало омогућити да представе свој случај, а подносиоцима приговора би требало омогућити да захтевају да саслушање буде јавно.

У више извештаја разних мисија за посматрање избора у Србији, ОЕБС/ОДИХР је нагласио потребу за повећањем транспарентности у решавању изборних спорова, те истакао питање рокова за подношење приговора и временских ограничења за одлучивање о изборним споровима. Александар Шлик (Alexander Shlyk), саветник за изборе у ОЕБС/ОДИХР, представио је закључке и препоруке садржане у последњем извештају Ограничене мисије из 2012. године о парламентарним и превременим председничким изборима.ⁱⁱⁱ Г. Шлик је приметио да иако законски оквир Републике Србије предвиђа солидан систем за решавање изборних спорова, комбинација одређених фактора угрожава његову ефикасност и слаби интегритет изборног процеса. Конкретно, рок (24 сата) за подношење приговора је претерано кратак. Осим тога, Републичка изборна комисија (РИК) није објавила своје одлуке о приговорима, упркос томе што закон прописује јавност рада изборне администрације, те је тиме умањила транспарентност изборног процеса. У том контексту је г. Шлик навео да је велики број приговора одбачен, јер су поднети после истека рока или зато што су их поднела неовлашћена лица. ОЕБС/ОДИХР препоручује примереније рокове. Продужење рока за подношење приговора могло би да побољша делотворност

ⁱⁱⁱ ПАРЛАМЕНТАРНИ И ПРЕВРЕМЕНИ ПРЕДСЕДНИЧКИ ИЗБОРИ 6. и 20. маја 2012. године, Ограничена мисија за посматрање избора ОЕБС/ОДИХР-а, завршни извештај је доступан на интернет адреси: <http://www.osce.org/odihr/elections/92509>.

правних лекова. Осврћући се на питање транспарентности решавања изборних спорова у Србији, г. Шлик је истакао да се у извештају Ограничене мисије из 2012. године наглашава да РИК не би требало да одржава седнице иза затворених врата, те да би јавно доношење одлука могло бирачима да омогући оспоравање одлука којима су можда повређена њихова права.

У закључку је г. Шлик представио два могућа пута за побољшање процеса. Прво, законодавни оквир би се могао побољшати кроз ревизију постојећих закона. На захтев органа власти Републике Србије, ОЕБС/ОДИХР и ВК би могли заједнички да процене све предложене измене и допуне. Друго, процес се може побољшати бољим спровођењем постојећег правног оквира. На крају је г. Шлик нагласио да је ОДИХР спреман да подржи наставак процеса.

2. Радне сесије

Проф. Дејан Миленковић и Душан Игњатовић (с лева на десно) као уводничари у дискусију о изборним споровима који се решавају у поступцима пред изборним комисијама и судовима у Србији.

Прва радна сесија је била посвећена изборним споровима које решавају органи за спровођење избора. Разговарало се о транспарентности, праву странака у

поступцима, као и о роковима и благовременом поступању у управним поступцима за решавање изборних спорова. Сесију је модерирао Владимир Гоати из организације Транспарентност Србија, а уводничар је био Дејан Миленковић, независни стручњак. Г. Миленковић је набројао низ проблема у вези са изборним споровима које решавају органи за спровођење избора, укључујући: 1) рокове за подношење приговора и за доношење одлука по приговорима, 2) активну легитимацију за подношење приговора, 3) овлашћење РИК-а да по службеној дужности решава случајеве очигледног кршења прописа и 4) транспарентност поступака.

Сложио се са ранијим говорницима у томе да би требало да се одреде примеренији рокови за подношење приговора и жалби и доношење одлука по приговорима и жалбама у систему решавања изборних спорова. Међутим, поставља се питање како се може дефинисати таква примереност. Г. Миленковић је истакао да не постоји јединствен став међу онима који воде изборе о томе који је адекватан временски период за подношење приговора. Нагласио је да неки актери тврде да су кратки рокови неопходни како би се заштитио интегритет самог изборног процеса, те да би га продужени изборни спорови могли пореметити.

На крају је г. Миленковић покренуо питање надлежности РИК-а да по службеној дужности поништава изборне резултате у случају када дође до очигледног кршења прописа, а када није поднет ниједан формални приговор или су приговори недопуштени. Према одлуци Врховног суда Републике Србије из 2008. године, РИК нема право да поништи изборне резултате на бирачким местима поступајући по службеној дужности без формално поднетог, допуштеног приговора. С обзиром на велики број недопуштених приговора, ово питање наставља да буде предмет расправе. У току ове сесије, у дискусији су изнети различити аргументи којима се подржава наставак расправе и решавање питања кратких рокова, као и разматрање одговарајуће потребе за повећањем капацитета и унапређењем поступака органа надлежних за спровођење избора, транспарентности, као и овлашћења РИК-а да поступа по службеној дужности. Један од предлога о коме се разговарало односио се на преиспитивање хијерархије и целокупне структуре органа надлежних за спровођење избора, те увођење органа надлежних за спровођење избора на средњем нивоу, што би могло да се уради без увођења одвојене изборне јединице на том нивоу. Јелена Ивановић, председница Управног суда, представила је своје становиште из судске перспективе, поздрављајући покретање дискусије између различитих актера путем организовања овог округлог стола. Модератор је затворио сесију тако што је учеснике подстакао да наставе расправу и без учешћа страних стручњака.

Друга радна сесија се бавила решавањем изборних спорова од стране судова. Модератор је био Дејан Вучетић са Универзитета у Нишу. Уводничар Душан Игњатовић, независни стручњак, представио је тему расправе и истакао да рокови за подношење приговора нису само кратки, него и различити на судовима различитих нивоа, што је чињеница која изазива додатну конфузију и неефикасности у систему за решавање изборних спорова широм земље.

Г. Игњатовић је дао преглед судских поступака у систему за решавање изборних спорова у Републици Србији и истакао њихову хибридную природу. Г. Игњатовић је поновио препоруке из извештаја Ограничене мисије ОЕБС/ОДИХР о неопходности одржавања јавних расправа у изборним споровима које решава Управни суд, јер би требало да судови делују у јавном интересу. Истакао је да с обзиром на постојеће кратке рокове, судови морају да одлуче о случајевима у року од само неколико сати, те је разумљиво да једноставно немају времена да омогуће јавност поступка. Према мишљењу Г. Игњатовића, ово нас доводи до још важнијег питања, а то је да ли се путем спора који води Управни суд у тако кратким роковима може обезбедити делотворан правни лек у решавању изборних спорова. Он је такође предложио да се разјасне односи између судова и органа надлежних за спровођење избора у погледу њихове надлежности у решавању изборних спорова. Овај стручњак је истакао да посебно треба преиспитати улогу Уставног суда, јер се знатно разликује у закону и пракси.

У наставку дискусије, Јелена Ивановић, председница Управног суда, говорила је у прилог исправљања недостатака постојећег правног оквира, те нагласила да том приступу треба дати предност у односу на доношење нових закона. Сложила се са претходним говорницима са обе радне сесије и резимирала два главна проблема у вези са решавањем изборних спорова у Србији. Први проблем представља немогућност РИК-а да поступа по службеној дужности, а други проблем је немогућност странака да представе свој случај, јер нема саслушања пред органима надлежним за спровођење избора и судовима. Објашњавајући одлуку Врховног суда о надлежности РИК-а да поступа по службеној дужности, она је указала на чињеницу да Закон о управном поступку тренутно не дозвољава овакву иницијативу. Закључила је да стога законодавац треба да покрене измене и допуне релевантних закона како би се разјаснило у којим случајевима орган надлежан за спровођење избора може да покрене поступке по службеној дужности. Гђа Ивановић је такође предложила да се размотре процедурална побољшања како би се олакшало поштовање кратких рокова, нпр. да се уведе информисање странака путем телефона или електронске поште, а за то су, по њеном мишљењу, такође потребне измене и допуне релевантног законодавства.

Саша Могић, помоћник министра за регионални развој и локалну самоуправу, додао је да је веома важно да се ускладе поступци пред судовима на различитим нивоима и да ови поступци буду јасни. Такође се заложио за продужење рока за подношење приговора како би се омогућило остваривање права на делотворан правни лек у решавању изборних спорова. Затим је, у вези са потребом да се измени законодавни оквир, г. Игњатовић предложио да би било корисно да се побољша систем решавања изборних спорова у Србији кроз израду једног изборног законика који би требало да буде пажљиво и добро формулисан тако да се избегну његове измене сваких пар година. Он је такође изразио мишљење да питање изборних спорова не треба решавати одвојено, већ у оквиру реформи целокупног изборног процеса. Живана Ђукановић из Управног суда је такође нагласила потребу да се усклади терминологија која се користи у различитим законима, и да се РИК овласти да поступа по службеној дужности у случајевима очигледног кршења прописа.

Поред горенаведених предлога, учесници су такође поновили неке од препорука датих у извештају Ограничене мисије из 2012. године о неопходности да се преиспита, консолидује и усклади изборни оквир, те да се евентуално обједине релевантни закони у јединствен изборни законик.^{iv} Наведени предлози указују на то да већина учесника сматра да су реформе неопходне за побољшање система решавања изборних спорова. За већину предложених промена биће потребна реформа или измене и допуне законодавног оквира који регулише решавање изборних спорова у Републици Србији.

На крају је истакнуто да ревизија законодавства захтева шири процес консултовања јавности у циљу постизања довољно високог степена консензуса међу различитим домаћим актерима.

Предлози који су произашли из дискусије ће послужити да се утврди најбољи пут у конструктивном решавању преосталих проблема и начин на који ОЕБС/ОДИХР може да буде од помоћи у том подухвату. Гђа Шмит је изразила задовољство чињеницом да постоји заједничко разумевање изазова који се односе на систем решавања изборних спорова и велика спремности међу свим актерима да се настави дијалог и размотре потребне реформе, укључујући и законодавне реформе. Наставак овог дијалога ће обезбедити да актери буду спремни када дође време за консолидацију правног оквира.

^{iv} ПАРЛАМЕНТАРНИ И ПРЕВРЕМЕНИ ПРЕДСЕДНИЧКИ ИЗБОРИ 6. и 20. маја 2012. године, Ограничена мисија за посматрање избора ОЕБС/ОДИХР-а, завршни извештај је доступан на интернет адреси: <http://www.osce.org/odihr/elections/92509>.

ОКРУГЛИ СТО

РЕШАВАЊЕ ИЗБОРНИХ СПОРОВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

6. новембар 2013, Београд
хотел Метропол, Булевар краља Александра 69

Програм

- 09:00 – 09:30 **Регистрација учесника**
- 09:30 – 10:00 **Поздравна реч и увод**
- гђа. Ева Катинка Шмит, в.д. шефа Одељења за владавину права, Канцеларије за демократске институције и људска права, ОЕБС/ОДИХР
 - г. Јан Луенебург, шеф Одељења за демократизацију Мисије ОЕБС у Србији
 - г. Томас Кели, директор, Национални демократски институт (НДИ)
- 10:00 – 10:30 **Међународни стандарди и добре праксе у решавању изборних спорова**
- г. Денис Пети, међународни експерт, ОДИХР
- 10:30 – 10:45 **Преглед извештаја Мисије за посматрање избора у Србији**
- г. Александар Шлик, саветник за изборна питања, ОДИХР
- 10:45 – 11:00 Пауза за кафу
- 11:00 – 12:30 **Преглед праксе решавања изборних спорова у Републици Србији**
- Радна сесија 1: решавање изборних спорова од стране органа за спровођење избора
- *Транспарентност, права странака у поступку*
 - *Рокови (ефикасност, ресурси)*
- Уводничар: др Дејан Миленковић, експерт
Модератор: др Владимир Гоати, Транспарентност Србија
- 12:30 – 13:30 Ручак
- 13:30 – 15:00 **Преглед праксе решавања изборних спорова у Републици Србији**
- Радна сесија 2: решавање изборних спорова од стране судова
- *Транспарентност, права странака у поступку*
 - *Рокови (ефикасност, ресурси)*
- Уводничар: г. Душан Игњатовић, експерт
Модератор: др Дејан Вучетић, Правни факултет, Универзитет у Нишу

- 15:00 – 15:15 **Закључци и препоруке**
(модератори радних сесија, ОЕБС/ОДИХР)
- 15:15 – 15:30 **Завршна реч**
*гђа. Ева Катинка Шмит, в.д. шефа Одељења за владавину права,
ОЕБС/ОДИХР*

Листа учесника/List of participants

ОКУГЛИ СТО „РЕШАВАЊЕ ИЗБОРНИХ СПОРОВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ“ ROUNDTABLE “ELECTION DISPUTE RESOLUTION IN SERBIA”

Београд, 6. новембар 2013. године; Belgrade, 6th November 2013.

1.	Име и презиме/ Name	Институција или организација/ Institution or organization	e-mail	Телефон/ phone
2.	Dušan Ignjatović	Uvodničar, ekspert	dusanig@sbb.rs	06 46155540
3.	Dejan Milenković	Uvodničar, ekspert, Fakultet političkih nauka		063 355 954
4.	Jan Lueneburg	OEBS Misija u Srbiji	Jan.lueneburg@osce. org	
5.	Dejan Janićjević	Pravni fakultet Niš	djanicijevic@prafak. ni.ac.rs	
6.	Karin Wagner	OEBS Misija u Srbiji	karin.wagner@osce.org	
7.	Jelena Ivanović	Upravni sud		
8.	Bojan Klac̄ar	CESID	Bojan.klacar@cesid.rs	062 288445
9.	Alex Shlyk	ODIHR	Alexander.shlyk@ odihr.pl	
10.	Tom Kelly	NDI	tkelly@ndi.org	063 354490
11.	Ivan Šebek	Gradska izborna komisija Grada Beograda	toseb@open.telekom.rs	
12.	Đula Ladoški	Poslanička grupa SVM, Skupština AP Vojvodine	Sekretar@subotica.rs	
13.	Prof. Vladimir Goati	Moderator, Transparency Serbia		011 3033827
14.	Dejan Vućetić	Moderator, Pravni fakultet Niš	dvucetic@pafak.ni.ac. rs	064 613322

15.	Maja Budevac	Liber Nova		
16.	Marijan Petrovic	Pokrajinska izborna komisija AP Vojvodine	Marijan.petrovic@zigns.rs	064 8390080
17.	Marija Draškić	Ustavni sud	m.draskic@ustavnisud.rs	
18.	Daniel Morris	USAID	dmorris@usaid.gov	065 3986950
19.	Darko Rudić	Pokrajinska izborna komisija AP Vojvodine	adv.rudic@gmail.com	063 507477
20.	Srđan Pavličić	Proconcept	Spavlicic@proconcept.rs	063 249130
21.	Živana Đukanović	Upravni sud		063 7497671
22.	Jelena Avramovic	NDI	jauramovic@ndi.org	069 1180233
23.	Gregoire Delhaye	ekspert		065 5073584
24.	Predrag Matejin	Poslanička Ggrupa SNS, Skupština AP Vojvodine	Matejin01@gmail.com	063 544628
25.	Saša Mogić	Ministarstvo Regionalnog razvoja i lokalne samouprave	Sasa.mogic@mrrls.gov.rs	064 8177443
26.	Nada Dojčinović	Ministarstvo Regionalnog razvoja i lokalne samouprave	Nada.dojcinovic@mrrls.gov.rs	064 8177440
27.	Sonja Podunavac	Republička izborna komisija	Sonjapodunavac@gmail.com	064 0671946
28.	Nada Bodružić	Skupština AP Vojvodine	Nada.bodruzic@gmail.com	064 3499075
29.	Maja Ružic	Fakultet političkih nauka	Maja.fpn@gmail.com	064 34499075
30.	Dragan Basović	PRAVDA (dnevne novine)	Dbasovic@gmail.com	064 114645
31.	Ivana Rućević	Večernje Novosti (dnevne novine)		064 603587
32.	Kateryna Ryabiko	OSCE/ODIHR		
33.	Eva Katinka Schmidt	OSCE/ODIHR		
34.	Denis Petit	External Expert, OSCE/ODIHR		